

To: (10)(2e)] (10)(2e) @minvws.nl
From: (10)(2e)
Sent: Thur 7/2/2020 11:58:05 AM
Subject: FW: uit het verslag plenair debat
Received: Thur 7/2/2020 11:58:05 AM
[image001.jpg](#)

Van: (10)(2e)
Verzonden: vrijdag 26 juni 2020 11:08
Aan: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
CC: (10)(2e) <(10)(2e)@minvws.nl>
Onderwerp: uit het verslag plenair debat

Minister De Jonge:
 ... erbij betrekken.

Dan is er eigenlijk nog één vraag over, namelijk de vraag over de psalmpolitie. Dat is sowieso een mooi woord, maar we gaan dat natuurlijk niet doen. Als wij tegen de kerken op basis van advies zeggen dat het niet verstandig is om weer te beginnen met zang in de kerk ... Heel veel weten we nog niet, maar wat we wel weten, is dat het echt een risico op verspreiding is, zelfs als je die 1,5 meter handhaaft. Als je dat weet, is het verstandig om dat advies te geven aan kerken. Dat is niet een advies dat je vervolgens in een verordening zet, waarna je aan de voorzitter van de veiligheidsraad vraagt om te handhaven. Zo moeten we met kerken niet omgaan, denk ik. Kerken hebben ook echt een andere grondwettelijke bescherming. Godsdienstvrijheid is een groot goed, dus die spanning voelen wij wel. Collega Grapperhaus gaat met de kerken in gesprek over de vraag op welke manier dit advies aan de kerken kan worden overgebracht. Wij zien eigenlijk vooral kerkgenootschappen die het ongelofelijk goed doen en het ook goed willen doen en die zich juist heel verantwoordelijk voelen voor de mensen.

De voorzitter:

Ik zie u ook staan, mevrouw Van Brenk, maar de heer Van der Staaij ... Ja, dat dacht ik ook, ik geef het woord hierover aan de heer Van der Staaij.

De heer Van der Staaij (SGP):

Nou, ik zou mevrouw Van Brenk hier ook wel over willen horen, maar dat terzijde. Ik ben blij dat de minister dit naar voren brengt, want dit brengt het wel in een ander licht. Het leek alsof het in plaats van een advies ineens een gejuridiseerd verbod zou worden. Ik ben blij te horen dat dat niet het geval is. Natuurlijk is het duidelijk dat voorzichtigheid op zijn plaats is. Daarom zeiden heel veel kerken ervoor te kiezen om maar niet te zingen of heel beperkt. Andere zeiden: wij nemen allerlei voorzorgsmaatregelen en dan hebben wij het idee dat het wel verantwoord kan. Het is goed dat het gesprek daarover wordt vervolgd.

Ik heb nog wel een vraag, ook omdat de minister-president daar net ook over sprak. Er ligt wel een stevig advies van het OMT, werd er gezegd. Dat heb ik niet kunnen terugvinden. Tot nu was het meer "we weten het eigenlijk niet zo goed" en "doe voorzichtig". Dat was een beetje de strekking van wat ik tot nu toe heb begrepen.

Minister De Jonge:

Het advies is: daar waar sprake is van geforceerd stemgebruik, wat ik zelf een vrij onaardige tekst vind als het over zingen gaat; het hangt er namelijk maar net van af wie er staat te zingen; soms klinkt het wat geforceerd, maar bij de meesten waar je graag naar luistert toch niet. Anyway, bij geforceerd stemgebruik is het risico op verspreiding gewoon groot. Dat is wat het OMT zegt. Daar is een aantal voorbeelden van, namelijk samen zingen, samenzang, en spreekkoren en schreeuwen in een stadion. We weten uit tal van voorbeelden, ook internationaal, dat bij veel van de spreading events die hebben plaatsgemaakt juist sprake was van dit type uitingen. En daar waarschuwt het OMT voor. Over wat vervolgens wel verantwoord is, is er een Duits advies dat het RIVM omarmd heeft. Dat is inderdaad eigenlijk het beste wat er op dit moment is. Het RIVM zegt ook dat het er nog niet klaar mee is, dat er nog wel werk te doen is. In dat stadium is het.

In gesprek met de kerken denk ik dat we het eerlijke verhaal moeten vertellen, namelijk dat het echt een risico is. Het advies is echt om die samenzang niet te doen. Dat geldt ook als advies richting de stadions, maar daar moeten we het wel

strakker inregelen. In de richting van de kerken is het dringende advies: doe het niet. Maar we gaan daar wel op een normale manier het gesprek over aan met de kerken, dus we gaan daar geen verordening voor maken.

De heer Van der Staaij (SGP):

Het zou wel echt helpen als die informatie over risico's dan heel helder is en gedeeld wordt. Ik heb al die OMT-adviezen op een rijtje gezet, maar ik haal het er echt niet met die kracht uit als waarmee het nu betoogd wordt; veeleer dat er op basis van literatuuranalyse, anekdotische berichtgeving nog onvoldoende inzicht is, dat soort termen. Dat is toch iets anders dan een serieuze risico-indicatie.

Minister De Jonge:

Ik zal zorgen dat in dat gesprek met de kerken dat collega Grapperhaus heeft, ook de laatste stand van denken en de laatste wetenschappelijke inzichten gedeeld worden en helder zijn.

(10)(2e)

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Publieke Gezondheid
Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag
Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag

☎ (10)(2e) | Verdieping (10)(2e)
✉ (10)(2e) @minvws.nl | www.rijksoverheid.nl